

HET UTRECHTS STUDENTENKOOR EN ORKEST

DANSLESSEN

DANSACADEMIE

„Martin“

TELEFOON 19725

*

Mgr. van de Weteringstraat 124
Utrecht

*

HAARLEM • HILVERSUM • BUSSUM • AMSTERDAM

Mille Fleur's

BLOEMSIERKUNST

*

Voor al Uw bloemwerken

*

Firma B. DIRKSE en Zoon

Burgem. Reigerstraat 19
Telefoon 13212

Fa. C. A. v. d. LEE & Co

EXPEDITEURS

•

Lange Nieuwstraat 93-95
Utrecht

•

Telefoon 10508 Giro 54470

DEN DAAS

Steenweg 12 – Utrecht
Telefoon 14224

*

Verhuur van Gelegenheidskleding

ROK
JACQUET
SMOKING

Ja. Wagenaar

OUDE GRACHT 109
Telefoon 10409
na 18 uur 10578

*

STEMMEN
REPAREREN

*

DIES CONCERT

*aangeboden aan de Universitaire Gemeenschap door het
College van Curatoren ter gelegenheid van de 319^e Dies
Natalis der Rijksuniversiteit te Utrecht*

22 Maart 1955

HET UTRECHTS STUDENTEN KOOR EN ORKEST
o.l.v. HANS BRANDTS BUYS

Nederlandse Boekhandel

Nachtegalstraat 83
hoek Maliebaan

UTRECHT - TELEFOON 10910

Aparte

Voorjaarsjaponnen

en

Voorjaarscostumes

MAISON DE BONNETERIE

NACHTEGAALSTRAAT 16-18 - UTRECHT

Voor alle soorten

*Gedistilleerd en
prima Wijnen*

VAN DONGEN

Nachtegalstraat 58

Tel. 12173, Postrek. 120310

POPULAIR OF
KLASSIEK

BUSCHMANN

VOOR
MUZIEK

UTRECHT

Lange Jansstraat 13 - Tel. 15272

Levering van
alle voorkomende
BLOEMWERKEN

Bloemenmagazijn

G. J. BOTHOF

Twijnstraat 34 - Utrecht - Tel. 14934
Giro 220840

Hoeden
Overhemden - Dassen

First **FRANS** Class service **CLAASSEN**

KORTE JANSSTRAAT 16

t.o. JANS DAM

UTRECHT

TELEFOON 12324

Corpsleverancier

HANS BRANDTS BUYS,

de Studentencantor, in het zilver

Hans Brandts Buys (officieel Johann Sebastian) stamt uit een geslacht waaruit sinds 5 eeuwen musici, architecten en rechtskundigen zijn gesproten. De naam veranderde van het Middeleeuwse Vlaamse Bus, Buus, de Bus, de Bussy in het Hollandse Buys, waar in de Napoleontische tijd Brandts voor werd gevoegd.

De beroemdste telgen van het geslacht zijn Jacquet Buus, met Willaert een kopstuk van de Oud-Venetiaanse school (begin 16e eeuw); Jan Brandts Buys (oudste broer van Hans' vader) die in Oostenrijk een gevierd componist was, o.a. van vele opera's; Ludwig Felix Brandts Buys, dirigent in Rotterdam en componist van voortreffelijke mannenkoren. Een zoon van deze laatste, ook een Johann Sebastian, was van 1910 tot 1919 een bekende figuur in het Utrechts muziekleven. Hij schreef critieken in het Utrechtsch Dagblad, die uitmuntten door een scherpe psychologische kijk.

Marius Adrianus Brandts Buys Jr., Hans' vader, was dirigent van Toonkunst in Arnhem en o.a. als voorzitter van de K.N.T.V. een actieve gezaghebbende figuur in het Nederlandse muziekleven. Zijn kinderoperettes en zijn boek over muzikale vormleer zijn voorbeeldig in hun soort. Zijn uitvoeringen van Bach's Matthäus Passion zijn onvergetelijk.

Is het wonder dat Hans' originele muzikantenpersoonlijkheid een zo grote veelzijdigheid vertoont? Met een felle belangstelling voor alles wat waarachtig en levend is, met een fijne neus voor het ontdekken daarvan, voorzien van een flinke dosis mensenkennis, is hij bij uitstek geschikt voor het werken met studenten.

In de afgelopen 25 jaar dirigeerde hij niet minder dan 8 koren en 12 orkesten aan gymnasia, lycea en universiteiten, buitendien nog vele incidentele ensembles. Hans heeft van musicologische speurzin (men denke aan zijn curiositeitenprogramma's en zijn capriolen-reeks) herhaaldelijk blijk gegeven, en het prettige van zijn werk met de studenten schuilt voor hem deels hierin, dat hij met de studenten werken tot uitvoering kan brengen, die in het „officiële” concertleven zelden aan bod komen! De speelse kant van zijn wezen kan hij het best in het studentenmilieu tot ontplooiing brengen. Die speelsheid van zijn gaat gepaard met een enorme werkkraft en met een lust tot vervolmaking, waarmee hij de studenten steeds weer boven hun individueel prestatie-niveau weet op te heffen. Hij weet zijn studenten het musiceren te doen ervaren als een gemeenschapsdaad van de eerste orde, een edele bezigheid, die de geest verheft.

Kennis en geduld, ernst en humor, aansporingsvermogen en tact, — ziedaar enige eigenschappen die hem stempelen tot de ideale „studentencantor”, aan wie de dank en de bewondering toekomen welke hem bij zijn 25-jarig jubileum betoond worden.

ERE-COMITÉ

Z. Exc. Mr J. M. L. TH. CALS,
Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen

Mr C. TH. E. GRAAF VAN LIJNDEN VAN SANDENBURG,
Commissaris der Koningin in de provincie Utrecht

Jhr Mr C. J. A. DE RANITZ,
Burgemeester van Utrecht

J. J. G. BOOT,
Burgemeester van Hilversum

Mr A. P. KORTHALS ALTES,
Burgemeester van Zeist

Jhr Dr M. L. VAN HOLTHE TOT ECHTEN,
President-Curator der Rijksuniversiteit te Utrecht

Prof. Mr C. VAN OVEN,
Oud-Rector Magnificus van de Rijksuniversiteit te Leiden

Prof. Dr H. W. JULIUS,
Rector Magnificus van de Rijksuniversiteit te Utrecht

Prof. Dr C. H. VAN DEN BORREN,
Hoogleraar in de Muziekwetenschap te Brussel

Prof. Dr K. PH. BERNET KEMPERS,
*Hoogleraar in de Muziekwetenschap aan de Universiteit van Amsterdam,
Voorzitter van de Kon. Ned. Toonkunstenaarsvereniging*

Prof. Dr A. SMIJERS,
Hoogleraar in de Muziekwetenschap aan de Rijksuniversiteit te Utrecht

Prof. Dr E. REESER,
*Buitengewoon Hoogleraar in de Cultuurgeschiedenis der Muziek aan de
Rijksuniversiteit te Utrecht*

J. J. BOREEL,
President van de Nederlandse Studenten Raad

Dr C. L. WALTHER BOER,
Oud-Inspecteur voor het Muziekonderwijs

Dr J. DANISKAS,
Inspecteur voor het Muziekonderwijs

Mr R. C. SCHLINGEMANN,
Voorzitter van het „Toonkunst”-koor te Arnhem

E. M. JAARSMA,
Voorzitter van het Goois Muzieklyceum

J. H. LULOF,
Voorzitter van de Hilversumse Cantate Vereniging

HULDIGINGS-COMITÉ

F. K. ADRIAANSE, *Leids Studenten Zang-
koor en Leids Studenten Kamerorkest „Col-
legium Musicum” h.t. praeses*

HENK BADINGS, *componist, Bilthoven*

Dr A. A. BAKE, *Londen*

Mej. S. W. BEGEMANN, *Hoogeveen*

ROOS BOELSMA, *concertzangeres, Amersfoort*

Prof. Dr P. BOENDERMAKER, *Hilversum*

LAURENS BOGTMAN, *concertzanger, H'sum*

Ds A. L. BROER, *Hilversum*

Frater J. A. P. BRÜGGEN O.S.B.,
Egmond Binnen

WILLY BURKHARD, *Componist, Zürich*

Prof. Dr J. M. BIJVOET, *Utrecht*

SAFFORD CAPE, *musicoloog, Brussel*

OTTO COUPERUS, *concertzanger, Amsterdam*

SEM DRESDEN, *componist, Scheveningen*

JEANNETTE VAN DIJCK, *concertzangeres,
Den Haag*

Mej. NANCY VAN DER ELST, *Utrecht*

Mr P. VAN DER ELST, *Hengelo*

Prof. Dr P. M. ENDT, *de Bilt*

JAN ENGELMAN, *letterkundige, Utrecht*

Ds A. G. VAN GILSE, *Zeist*

Prof. Dr G. C. HERINGA, *Amsterdam*

JAAP HILLEN, *organist, Breda*

Lady SUSI JEANS, *organiste, Dorking
(Surrey)*

J. W. KAMPMAN, *Utrechts Studenten Koor
en Orkest h.t. praeses*

GREET KOEMAN, *operazangeres, Amsterdam*

Ir H. R. KRUYT, *Hilversum*

Prof. Dr D. J. KUENEN, *Leiden*

CAREL VAN LEEUWEN BOOMKAMP,
cellist, Bussum

Ir W. J. G. MEES, *IJmuiden*

EDUARD MÜLLER, *organist, Basel*

Ds J. A. VAN NIEUWENHUYZEN, *R'dam*

Dr E. L. NOACH, *Leiden*

FELIX DE NOBEL, *dirigent, A'dam*

WOUTER PAAP, *hoofdredacteur „Mens en
Melodie”*

KURT PANTZER, *dirigent Remscheider
Kantorei*

Mej. C. C. POLDER, *Leiden*

Drs J. C. M. PONTEN, *Arnhem*

GEORGE ROBERT, *organist, Haarlem*

Mej. Dr M. ROOSEBOOM, *Leiden*

Dr H. SCHRADER, *voorzitter Remscheider
Kantorei*

Drs R. SEYDENZAAL, *Utrecht*

Prof. Dr E. L. SMELIK, *Amsterdam*

OSKAR SÖHNGEN, *Docent aan de Hoch-
schule für Kirchenmusik, Berlijn*

Dr B. K. SPANJAARD, *Johannesburg*

JAAP STOTIJN, *hoboïst, Den Haag*

HERMAN STRATEGIER, *componist, Utrecht*

Ds H. C. TOUW, *studentenpredikant
te Utrecht*

Prof. Dr A. J. H. VENDRIK, *Utrecht*

THEODORA VERSTEEGH, *concertzangeres,
Den Haag*

ABR. VAN DER VIES, *regisseur, Amsterdam*

BERNARD WAGENAAR, *componist,
New York*

AUGUST WENZINGER, *Basel*

F. VAN WITSEN, *Gymnasiasten Muziek
Vereniging te Amsterdam h.t. praeses*

Voor een beter verzorgde maaltijd

is het *Resvahuys*

het aangewezen adres

*

RESVA
Herenstraat 17
Utrecht

*

Chemische wasserij - Ververij - Tapijtreiniging

HOEKSEMA N.V.

HOOFDKANTOOR UTRECHT - Tel. 12607 - JUTFASEWEG 233

* Overal filialen *

TOONKAMER

„Bij den Dorn“

Telefoon 17277

VOOR MEUBELEN

Korte Jansstraat 19

VOOR STOFFEN EN

KUNSTNIJVERHEID

Minrebroederstraat 27

De grootste sortering
gramfoonplaten van
Utrecht vindt U bij

*

GRAMOFOON-RADIO-TELEVISIE-
HANDEL

J. WEIJMAN

ZADELSTRAAT 6
Tel. 13288-UTRECHT

Utrechtse AUTO-, MOTOR-, SCOOTER-

Rijschool

W. VAN KUILENBURG

*

UW SUCCES
IS ONZE RECLAME!

*

Breedstraat 57-57 bis - Utrecht

Telefoon 18781

PROGRAMMA

JOHANN SEBASTIAN BACH

*Concerto 4to à Violino Principale, due
Flauti d'Echo, due Violini, una Viola è
Violone in Ripieno, Violoncello è Con-
tinuo (zgn. Brandenburgs Concert IV)*

Viool: Ronald Beek

Fluit: Han Julius — Jan Marius Beek

PIETER HELLENDAAAL

*Two glees for four Voices with full
Accompanyments*

*(oorspr. mannenkoor, bewerkt voor ge-
mengd koor door Hans Brandts Buys)*

a. Music has charms

b. Spirit! Once wand'ring

JAN PIETERSZ. SWEELINCK

a. Canon: Vanitas

*b. Chanson: Rozette
koor a capella*

WOLFGANG AMADEUS MOZART *a. Sprüchwörter-Symphonie
koor a capella*

*b. Pater Peter Pomp
mannenkoor a capella*

JOSEPH HAYDN

*Concerto a Violino Principale, Violino
1mo, Violino 2do, Viola obl., Basso.
C gr. t.*

vioolsolo: Ronald Beek

PAUZE

SEM DRESDEN

*De Wijnen van Bourgondië
koor en orkest
(eerste uitvoering)*

HELLENDAAAL: GLEES

- a. Music has Charms
to sooth a savage Breast,
to soften Rocks
and bend the knotted Oak.
- b. Spirit! once wand'ring thro' this dreary vale
Inshrin'd in fairer form than Poets feign,
Ah! if this tearful tribute aught avail
To catch thy view from yon star-paved plain.
Oh! lend, sweet spirit! lend thy pitying ear,
Blest, as thou carol'st there, immortal love,
Be thou my guardian thro' this lower sphere,
And hail me welcome to thy bowers above.

SWEELINCK: a. Vanitas vanitatum et omnia vanitas

- b. Rozette, pour un peu d'absence
vostre coeur vous avez changé,
et moy, sçachant cest' inconstance,
le mien d'autre part j'ay rangé.
Jamais plus beauté si legere
sur moy tant de pouvoir n'aura:
Nous verrons, volage Bergere,
qui premier s'en repentira.

Tandis qu'en pleurs je me consume,
maudissant cest esloignement,
vous qui n'aimez que par coustume,
carressiez un nouvel amant.
Jamais legere giroüette
au vent si tost ne se vira:
Nous verrons, Bergere Rozette,
qui premier s'en repentira.

Où sont tant de promesses saintes,
tant de pleurs versez en partant?
Est'il vray que ces tristes plaintes
sortissent d'un cocur inconstant?
Dieux que vous estes mensongere!
Maudit soit qui plus vous croira:
Nous verrons volage Bergere,
qui premier s'en repentira.

Celuy qui a gaigné ma place
ne vous peut aimer tant que moy,
et celle que j'aime vous passe
de beauté, d'amour et de foy.
Gardez bien vostr' amitié neuve,
la mienne plus ne varira:
Et puis nous verrons à l'esprouve,
qui premier s'en repentira.

MOZART: *Sprüchwörter-Symphonie*

<i>Dirigent:</i>	Stimmt an die Symphonia, die erste Violin fange also an:
<i>Violen:</i>	Gleich und gleich gesellt sich gerne
<i>Altviol:</i>	Wer Pech angreift, besudelt sich
<i>Celli:</i>	Alte Weiber plaudern viel
<i>Contrabas:</i>	Weiberlist geht über alle List
<i>Klarinetten:</i>	Der Apfel fällt nicht weit vom Stamm
<i>Fluiten:</i>	Zupfe dich bei deiner Nase
<i>Hoorns:</i>	Jung gewöhnt, alt getan
<i>Fagot:</i>	Wer den Papst zum Freunde hat, kann leicht Cardinal werden
<i>Trompetten:</i>	Schnengschnetereng teng teng teng
<i>Pauken:</i>	Bumbuberum bum bum bum

DRESDEN:

DE WIJNEN VAN BOURGONDIE

(gedeeltelijk ontleend aan „Les vins de Bourgogne” van R. Walter Zn.)

Ils donnent la force du corps, la chaleur du coeur et la vivacité de l'esprit.

De roem der „Vins de Bourgogne” dateert van een ver en grijs verleden. Menig historisch banket werd met Bourgogne besproeid; menig tractaat met Bourgogne beklonken. En wie zal zeggen, hoeveel besluiten werden genomen met een fles Bourgogne als stille getuige?

Ondoorgrondelijk purper is de kleur van den rooden Bourgogne, krachtig zijn aroma, fruitig zijn smaak. Ruikt ge den zuiveren opwekkenden geur, dien deze wijn verspreidt? En voelt ge de aangename warmte die U na den dronk doortintelt? Koppig is zuivere Bourgogne niet; van een redelijken, bedachtzamen dronk zal men geen hoofdpijn krijgen.

Bezie Uw glas. Het lijkt veel op een Grieks wijnglas, dat ongeveer vijf-honderd jaar voor het begin van onze jaartelling op het eiland Cyprus werd gevonden. De wijnbouw is eerbiedwaardig oud. Het is de vraag, welke cultuur beter is geslaagd, die van den geest of die van den wijnstok. De macht van den grooten Alexander verging, het Romeinsche Rijk stortte ineen. De wijn bleef; altijd en overal.

On ne peut être gai, sans boire du Volnay..... uit de commune van dien naam tussen Dyon en Macon, in de Haute Bourgogne, deel van „Le vignoble Bourguignon”.

Onze gedachten zijn in de „Côte d'or” met zijn 32 communes. Wie denkt er niet aan Nuits, aan Beaune, Pommard, Vougeot, aan Vosne-Romanée en Chambertin, aan Chambolle Musigny, aan Meursault en Chassagne-Montrachet! Aan de „vins de primeur” van de „Côte de Beaune” en de „vins de garde”, die na jaren van ontwikkeling eerst tot hun recht komen, van de „Côte de Nuits”! Ook bij den wijn demonstreert zich de aardse vergankelijkheid: Menige oude flesch werd door twee of drie generaties zorgvuldig bewaard, als een kostbaar familiebezit. Eindelijk werd zij te voorschijn gehaald en met plechtig ceremonieel ontkurkt. Bittere teleurstelling, als de inspanning voor den ouden wijn teveel bleek en plotseling een totaal verval van krachten intrad. De kleur werd mat; geur en smaak verdwenen als bij toverslag.

Aan de spits van de witte Bourgondiërs staat „Le vrai Montrachet”, ook wel de „Montrachet aîné” genoemd. Zeldzaam harmonisch, met een fijn bouquet. De superieure soort is bijna kleurloos. Is hij eenigszins getint, dan heeft hij reeds aan lichtheid en aroma verloren. Niet zo perfect zijn de „Chevalier-Montrachet” en de „Bâtard-Montrachet”. Beroemd zijn de Meursaults, vooral de „Goutte d'or” en de Pulignys.

Ten slotte nog een uitstapje naar de beide andere deelen van den Bourgondischen wijngaard, de Basse-Bourgogne en de Maconnais-Beaujolais.

De witte wijnen uit de commune Chablis hebben lichtheid en elegance, kenmerken voor alle crus uit de Basse-Bourgogne. Toch zijn zij pittig, daarbij tamelijk droog en prettig frisch. A propos! Als ge weer eens oesters eet, moet ge er Chablis bij drinken!

Rondom Macon liggen de wijngaarden Romanèche en la Chapelle de Guinchay. Van deze oorden gaan de roode flesschen, als „Les Thorins” en „Moulin à vent” de wijde wereld in. De witte wijnen uit de Maconnais zijn niet wit... maar geel..., soms groengeel. Fuissé en Pouilles zijn de allerbeste.

Bouteille. Merveille de mon coeur. Ta liqueur vermeille me séduit. M'enchaîne, m'entraîne, agrandit mon esprit. L'enflamme et produit sur mon âme le bien le plus doux. Au bruit de tes glous-glous quelle âme n'est ravie! Tu sais nous faire supporter les plus noirs chagrins de la vie, et les tourments (plus affreux) de l'envie.

Ils donnent la force du corps, la chaleur du coeur et la vivacité de l'esprit.

JOHANN SEBASTIAN BACH: VIERDE BRANDENBURGSE CONCERT

Van December 1717 tot Mei 1723 was Bach kapelmeeester aan het hof van Leopold von Cöthen. Het behoorde tot zijn plichten een groot deel van de gewenste orkest- en kamermuziek zelf te componeren. Een eenvoudige berekening toont aan dat Bach allcen in deze periode een zeventig orkestwerken en evenveel kamermuziek minstens moet hebben geschreven. Het is aan te nemen dat hij ook buiten deze periode dergelijke muziek zal hebben gecomponeerd, b.v. voor het Collegium Musicum te Leipzig. Van deze gehele productie zijn slechts zeventien orkestwerken en dertig kamermuziekwerken bewaard ge-

bleven. We moeten het verlies van de overige werken als een van de gevoeligste beschouwen van de gehele muziekgeschiedenis. Het kleine restant behoort tot de kostelijkste muziek die we kennen. En dit weinige is nog bij toeval bewaard gebleven. De zes sonates en suites voor vioolsolo zijn als pakpapier in een melkwinkel in Petersburg ontdekt. De zes zgn. Brandenburgse concerten danken hun voortbestaan aan een muziekminnend maar niet uitvoerend bewonderaar van Bach. Het is n.l. gebleken dat Christian Ludwig van Brandenburg, aan wie Bach zijn zes concerten opdroeg, er zelf geen orkest op nahield. De prachtige autografe partituur — een zorgvuldige copie — vertoont dan ook geen enkel teken van gebruik. In Cöthen heeft Bach deze concerten ongetwijfeld uitgevoerd, maar zijn oorspronkelijke partituur en het orkestmateriaal zijn met het overige van de Cöthener bibliotheek verdwenen.

PIETER HELLENDAAAL

Hellendaal is zonder twijfel de belangrijkste Nederlandse componist uit de 18de eeuw. Hij studeerde viool bij Tartini in Padua, verbleef een tiental jaren in Nederland en studeerde aan de universiteit te Leiden. Blijkbaar vond hij hier echter niet voldoende waardering en mogelijkheden voor zijn talenten. In 1750 vertrok hij ten minste naar Londen, waar hij tien jaar werkte. De overige veertig jaar van zijn leven bracht hij door in Cambridge, waar hij o.a. organist was van het Peterhouse College. Misschien is het aan dit Engelse verblijf te wijten dat Hellendaal in Nederland nooit de bekendheid verwierf die hij zeker verdient.

De verzamelnaam voor een korte compositie voor enkele zangers is in Engeland in de 16de en 17de eeuw „madrigal”, in de 18de „glee”, daarna „part song”. Vorm noch inhoud zijn vastgelegd. Alleen wordt de naam „canon” gebruikt als de vorm canonisch is en „catch” wanneer er bovendien een pointe in is vervat. De Engelse Catch- and Gleeclubs, waarvan er nog enkele bestaan, zijn te vergelijken met onze collegia musica. Lekker eten, drinken en zingen, kortom alles wat de gezelligheid kan bevorderen, was het doel van deze clubs. Vrouwen werden streng geweerd. Had men hoge stemmen nodig, dan kwamen jongens deze taak vervullen. De altstem (altus is hoog) wordt in Engeland nog steeds, als in de Middeleeuwen, door hoge mannenstem gezongen. Catch en glee zijn meestal ongeleid.

Hellendaals twee glees, ca. 1780 gedrukt, zijn dus wat dit betreft een uitzondering. Maar ook wat zorgvuldigheid van bewerking aangaat, als klankeffect en in moreel gehalte, steken zij ver uit boven het in die tijd gebruikelijke. De eerste is een spreuk. Zij heeft een inleiding voor orkest, waarin een opwelling van hartstocht en derzelver kalmering op kostelijke wijze wordt geschilderd. De tweede kan men „invocatie” noemen, of een posthuum liefdeslied.

JAN PIETERSZ. SWEELINCK

Een vergelijkende studie van het werk van Sweelinck en Hooft zou merkwaardige overeenkomsten kunnen aantonen. Beide zijn typische Renaissance-mensen, in staat om zelfs de intiemste of banaalste ervaringen in een uiterst beheerste, harmonisch evenwichtige vorm weer te geven in een sterk emotioneel en rationeel geladen, maar uiterlijk koel aandoend „kunst”-werk. Het kost moeite om onder het rationele uiterlijk de innerlijke geladenheid te vinden. Daarin slaagt alleen diegene voor wie verstand en gevoel in de levenservaring geen tegenstelling betekenen. Wie Hooft kan benaderen, zal Sweelinck eveneens kunnen ontdekken en er een machtig genot in vinden.

Het Renaissance-karakter vinden we heel duidelijk in de wereldlijke werkjes van Sweelinck: de Franse Chansons en de Rimes françaises et italiennes. „Rozette” is het enige vierstemmige chanson uit de laatste bundel. De tekst is van Philippe Desportes.

JOSEPH HAYDN

Toen Haydn ongeveer veertig jaar oud was, deed het contact met het genie Mozart eerst zijn eigen genie ontwaken. Voordien componeerde hij in de stijl van de toenmalige modecomponisten: de Weners en Mannheimers, typische rococomuziek, zonder diepgang, zonder contrapunt, zonder problemen, prettige oppervlakkige „vermaaks”muziek, verijnd, elegant en smaakvol. Een scherp kritisch oor kan de kwaliteiten ontdekken die de basis vormen van Haydns latere geniale werken, uiterlijk is het verschil met de tijdstilisten nauwelijks merkbaar. In deze periode schreef Haydn een aantal concerten, waaronder een twintigtal voor clavecymbel, één voor viool en clavecymbel (door het U.S.K.O. uitgevoerd), één voor orgel (idem) en drie voor viool (in G, C en D). Van de vioolconcerten is het derde verloren gegaan, het tweede prijkt op ons programma. Het geeft de solist alle gewenste gelegenheid zijn kunnen te tonen, het orkest een plezierige secondantenbezigheid en de hoorder de aangename gewaarwordingen die het drinken van goede Bourgondische wijn hem kan verschaffen *).

*) Zie „De wijnen van Bourgondië”.

DE WIJNEN VAN BOURGONDIE.

Waarom juist van Bourgondië en niet van Bordeaux, Anjou of Champagne?

Puur toeval: Ik kreeg een boekje in handen, met veel wetenswaardigs over de wijnbouw in de landen ten Zuiden van Rameau's geboorteplaats, Dyon, tot aan de Rhône.

Waarom juist de wijnen en niet de groenten van..... Nederland, de schapen van Australië, of — minder materialistisch — de gedichten van Hooft, de beschouwingen van Valéry, om iets te noemen?

In het werelds bestaan heeft de wijn immers altijd en overal de mens gediend en een hoogst belangrijke rol vervuld. De dithyramben van de Grieken waren gebeurtenissen van de grootste betekenis en laat ons eens denken aan „Les fêtes de l'Amour et de Bacchus” van Lulli, aan Mozart's „Vivat Bacchus” en aan het Hollandse liedje uit 1583:

„Wijn, wijn, fijn edele wijn,
„Sober wilt gij gedronken zijn.
„Anders zijt gij groot venijn!”

Om van de ontelbare drinkliederen niet te gewagen.

Het boekje over de wijnen van Bourgondië van R. Walter Zn. heb ik dus geraadpleegd. Een aantal essentiële citaten heb ik gerangschikt, ten dele gewijzigd, en ik heb zelf enige zinnen toegevoegd. Zo ontstond een tekst die achtereenvolgens behelst a) de roem en de betekenis der rode Bourgognewijnen en hun grijs verleden, b) de beschrijving van het uiterlijk der wijnen en het innerlijk der drinkers, c) de glazen waaruit wordt gedronken en d) de soorten, hun deugden..... soms ook hun ondeugden.

Elk dezer vier fragmenten heeft zijn eigen melodie, zijn eigen rythme en zijn eigen bewerking, waarbij — het is niet onnatuurlijk de wijn te associëren met de dans — gebruik werd gemaakt van enkele typische dansvormen, als Polonaise en Mars.

Dan komen de witte wijnen aan de beurt. Zij worden vrij uitgebreid gekarakteriseerd. In het bijzonder de beroemde Chablis. Dezelfde vier melodische gegevens treden weer op, maar in andere gedaanten, andere inkleding, dus gemetamorphoseerd.

De allereerste melodie keert terug bij de woorden „Bouteille, Merveille de mon coeur.....”

Het slotdeel (muzikaal gesproken: coda) geeft een herhaling van het begin-motto: „Ils donnent la force du corps, la chaleur du coeur, la vivacité de l'esprit”, met een zeer nadrukkelijke uitwerking van „la vivacité de l'esprit”.

Het is een opwekkende, blijde gedachte deze slotregels uit volle borst te horen zingen door hen, die aan het begin van hun leven staan en een lange weg, soms half verlicht, soms absoluut donker, voor zich zien.

S. D.

Sem Dresden: De Wijnen van Bourgondië

Exquise wijnen

Bordeaux - Rijnwijn - Sherry

Bourgogne - Mosel - Port - Madeira etc.

Fa. R. WALTER en Zoon

WIJNHANDEL A° 1815

GRAVE

Kantoor: Rogstraat 17 — Telefoon 10

Met het heden te geven concert sluit het USKO zijn tiende seizoen af. De tiende geboortedag zal in October in intieme kring luisterrijk worden gevierd.

Een terugblik op deze tien jaren komt tot de volgende balans:

Diës-concerten	10
Andere concerten	16
Matthaeus-Passie van Bach	17
Johannes-Passie van Bach	11
Hohe Messe van Bach	4
Weihnachts-Oratorium van Bach	2
Radio-uitzendingen in Hilversum	4
Medewerking aan:	
Promotie Prins Bernhard (1946)	
Hooftherdenking (1947)	
Opening Bachjaar in de aula	
Uitvoeringen van „De Ster“	7
Aantal Koor- en orkestleden:	
Bach-cantates in Studentenkerkdiensten	7
Bach-cantates in trouwdiensten van leden van het USKO	11
Aantal uitvoeringen	89
Organisatie van concerten door anderen gegeven (o.a. 32 in 'het Bach-jaar)	37
Idem radio-uitzendingen	6
Aantal manifestaties	132

Bovendien werd medewerking verleend voor het zingen van gezangen bij de semester-openingen en sluitingen van de Universiteit, sinds 1951 viermaal per jaar, en werd tweemaal een kleine uitvoering gegeven tijdens de oriënteringsdagen. Drie van onze uitvoeringen werden opgenomen door de radio (o.a. in Zwitserland).

Van de concerten werden er 24 buiten Utrecht gegeven: Zeist, Amersfoort, Hilversum, Amsterdam, den Haag, Gouda, Goes, Groenlo, Remscheid, Bern, Basel.

De geconcentreerde werkwijze van onze „cantor“ maakte het mogelijk dit alles te bereiken zonder dat het de leden (uitgezonderd de werkcommissie!) veel tijd kostte. Ten voorbeeld: dit seizoen had het koor 20 repetities van 2 en 2 van 3 uur (46 uur), het orkest 20 repetities van 3 uur (60 uur).

Enige koor- en orkestleden van het USKO werken regelmatig mee aan de uitvoeringen van de Hilversumse Cantate Vereniging, waar zij reeds kennis maakten met een zeventigtal cantates van Bach.

Sinds 1950 worden twee keer per jaar kampen gehouden. Het winterkamp wordt besteed aan de instudering van een Passie van Bach, het zomerkamp aan een lossere combinatie van musiceren en zeilen. De hoeveelheden muziek die in deze kampen en bij het musiceren na onze uitvoeringen wordt „geconsumeerd“ overtreft verre die van ons uiterlijk optreden. We noemen: Haydn: Jahreszeiten, Handel: Messiah en Samson, Bach: motetten, missen, cantates, Lucaspasie; de clavichord- en clavecymbelmuziek, trio's, quartetten en orkestwerken uit de onuitputtelijke bibliotheek van onze dirigent, die dan, evenals zijn instrumenten, volledig tot onze beschikking staat.

Op onze eigen concerten werden 156 verschillende werken 251 keer uitgevoerd. Hiervan zijn 30 werken van J. S. Bach, 93 van oudere componisten, 15 van moderne buitenlandse en 18 van moderne Nederlandse componisten. Acht van deze werken zijn ontstaan in opdracht van het USKO. De beste manier om eigentijdse muziek te leren begrijpen en liefhebben is deze zelf te bestuderen en uit te voeren. Middelen en technische mogelijkheden van de dilettant zijn echter meestal ontoereikend voor de eisen die hedendaagse componisten stellen. „Als ze er niet zijn, moeten ze gemaakt worden“ was het gezegde van onze dirigent. De componisten bleken hiervoor een open oor te hebben en schreven voor onze mogelijkheden werken die tevens voldeden aan de eis volwaardige muziek te zijn. Sommige programma's waren zeer bijzonder van samenstelling. We noemen het Mozart- en het Haydnconcert, de concerten gewijd aan werk van Thomascantoren, aan de familie Bach, aan de muzikale scherts.

Het streven van onze dirigent ons vertrouwd te maken met alle stijlen van het oudste tot het modernste, van het luchtigste tot het ernstigste, ons onderscheidingsvermogen te scherp- en in het herkennen van het waardevolle, ons de vreugde te leren beleven van het muzikale „spelen“, wordt wel heel duidelijk geïllustreerd door de lijst van werken die de afge-

lopen tien jaar door ons zijn uitgevoerd. Het is te danken aan zijn uitgebreide musicologische kennis en aan zijn onverwoestbare ijver (koor- en orkestmateriaal van het grootste deel dezer werken werd door hem vervaardigd!), dat het palet van onze muzikale bezigheden dermate rijk gevarieerd kon zijn. We zijn er dan ook van overtuigd dat ieder USKO-lid, hoe kort zijn lidmaatschap ook mag zijn geweest (het gemiddelde is nog geen twee jaar) een schat van muzikale ervaring en inzicht meekrijgt.

SEDERT 1945 WERDEN DOOR HET U. S. K. O. UITGEVOERD:

Werken in opdracht van het U.S.K.O. geschreven

<i>Jurriaan Andriessen</i>	Grande Messe — K O 2 x
<i>Henk Badings</i>	Vierde Vioolconcert — O 4 x
<i>Hans Brandts Buys</i>	Valeriuscantate — K O
<i>Hans Brandts Buys</i>	Sol Justitiae — K O 3 x
<i>Sem Dresden</i>	De wijnen van Bourgondië — K O
<i>Jan van Dijk</i>	Symphonie IV — K O 2 x
<i>Wouter Paap</i>	Studentenmuziek — O 2 x
<i>Herman Strategier</i>	Vander Mollenfeeste — K O 2 x

Moderne werken

Nederlanders:

<i>Hendrik Andriessen</i>	Due Madrigali — K O 2 x
<i>Henk Badings</i>	Het Kwezelken — K 2 x
<i>Gerard Boedijn</i>	Mijn lant wil niet meer treuren — K O
<i>Hans Brandts Buys</i>	Aria uit de Bevrijdingscantate 1945 — O
	Mijn heerlijk lief duimpje — K 2 x
<i>Lex van Delden</i>	Het Spoorboekje — K (1e uitv.)
<i>Jan Felderhof</i>	Facetten — K O (1e uitv.)
<i>Hugo Godron</i>	Hommages classiques — O
<i>R. Karsemeyer</i>	Als hier een pot met bonen staat — K
	Marie — K
<i>Willem Pijper</i>	Deux Ballades — V K O
	Op den Weefstoel — K O (1e uitv.)
<i>Felix de Nobel</i>	Vier volksliederen — K 4 x
<i>Herman Strategier</i>	Gertje — K 2 x
<i>Louis Toeboosch</i>	Diogenes — K piano
<i>Johan Wagenaar</i>	Chanson: Musiciens — K 4 x

Anderen:

<i>Cl. Debussy</i>	Trois Chansons d'Orléans — K 2 x
	Danses — O
<i>Edw. Elgar</i>	Serenade op. 20 — O
<i>Darius Milhaud</i>	Chant de la Mort — K
<i>Ch. Koechlin</i>	Le Renouveau — K
<i>Francis Poulenc</i>	La blanche neige — K
	A peine défiguré — K
	Marie — K
<i>J. Guy Ropartz</i>	Yver vous n'estes qu'un vilain — K
<i>Alb. Roussel</i>	Sinfonietta op. 52 — O 2 x

Werken van Joh. Seb. Bach:

Hohe Messe — 4 x
Weihnachtsoratorium — 2 x
Matthäus-Passion — 17 x
Johannes-Passion — 11 x
Kleine Mis A
„ F
„ g
Sanctus d
„ D

Cantate No. 4 — 2 x
 21
 23
 61 — 2 x
 62
 72
 102 — 2 x
 120a
 125 — 2 x
 129
 195 — 6 x
 196 — 3 x
 197
 201
 211
 Ouverture I — 2 x
 II
 IV
 Brandenburgs Concert IV — 3 x
 Vioolconcert a
 Concert voor 2 violen

Andere werken:

<i>Anonymus</i>	Amo amas — Mk
<i>Thomas Arne</i>	The properest day to drink — Mk
<i>Melchior Borchgreving</i>	Pavane en Gaillarde — O 4 x
<i>C. P. E. Bach</i>	Symphonic III C — O
<i>Johann Bach</i>	Sei nun wieder zufrieden — K
<i>Joh. Christian Bach</i>	Klavierconcert Es — O
<i>Joh. Christoph Bach</i>	Der Gerechte — K
<i>Joh. Christ. Friedrich Bach</i>	Die Kindheit Jesu — K O 3 x
<i>Joh. Ludwig Bach</i>	Uns ist ein Kind geboren — K 2 x
<i>Joh. Michael Bach</i>	Sei lieber Tag willkommen — K
<i>Joh. Nikolaus Bach</i>	Missa — K O
<i>Wilh. Friedemann Bach</i>	Sanctus — K O
<i>Adriano Banchieri</i>	Contraponto bestiale — K
<i>Joh. Brahms</i>	Zigeunerlieder — K piano 2 x
<i>D. Buxtehude</i>	In dulci jubilo — K O 2 x
<i>William Byrd</i>	I thought that love — K
<i>Sethus Calvisius</i>	Soli Deo Gloria — K
<i>Arc. Corelli</i>	Concerto grosso op. VI ¹ — O
	Concerto grosso op. VI ⁸ — O 3 x
<i>John Dowland</i>	Say love — K
<i>G. Dufay</i>	Ave Regina — K
	Kyrie en Agnus Dei — Vk
<i>John Farmer</i>	Fair Phyllis — K
<i>Orl. Gibbons</i>	What is our life? — K
<i>Joh. Melchior Gletle</i>	Musikanten — K O
<i>Th. Greaves</i>	Come away sweet love — K 2 x
<i>G. F. Handel</i>	Concerto grosso op. VI ⁵ — O
	Orgelconcert IV — O
	Anthem: I will magnify thee — K O
<i>Joseph Haydn</i>	Orgelconcert C — O
	Die heiligen zehn Gebot — K
	Stabat mater — K O
	Concert voor klavier en viool F — O
	Vioolconcert C — O
<i>Michael Haydn</i>	Divertimento — O
<i>Joh. David Heinichen</i>	Concert voor 4 fluiten — O
<i>Pieter Hellendaal</i>	Concerto grosso op. III ¹ — O
	" III ² — O 4 x
	" III ⁴ — O 2 x
	" III ⁵ — O
	Tweedledum and Tweedledee — K 2 x
	Two glees — K O 2 x
<i>Clément Jannequin</i>	Resveillez vous — K
<i>Joh. Kuhnau</i>	Tristis est anima mea — K
<i>Orlando di Lasso</i>	Serenata — K
	Pater noster — K

Henry Lichfeld
Targ. Merula
W. A. Mozart

Jac. Obrecht
Corn. Padbrué
Henry Purcell

Job. Rosenmüller
Job. H. Schein
J. P. Sweelinck

G. Ph. Telemann

Thom. Tomkins

A. Vivaldi

Thom. Weelkes

Job. Wilbye

Injurious hours — K 2 x
Latijnse les — K
Dir Seele des Weltalls KV 429 — K O 2 x
Concert voor 3 klavieren KV 242 — O
Kyrie KV 91 — K O
Ave verum KV 618 — K O
Sancta Maria KV 273 — K O
Die verlorne Katze — K
Sonate Orgel en orkest F KV 244 — O
Sonate Orgel en orkest D KV 245 — O
Miserere KV 85 — K Orgel
Twee motetten KV 326/7 — K Orgel
Kyrie KV 33 — K O
Offertoria KV 72/260/270 — K O
Te Deum KV 141 — K O
Mis in F KV 192 — K O
Sprüchwörtersymphonie — K
Pater Peter Pomp — Mk
Fors seulement — K 3 x
Vondels Kruysbergh — K
Toneelmuz. Abdelazer — O
Pavane en Chaconne — O
Merry — Mk
Studentenmusic II — O
Venite exultemus Domino — K
Psalm 105 — K 3 x
Psalm 123 — K 4 x
Tu as tout seul, Jean — K 3 x
Angelus ad pastores ait — K 2 x
Hodie Christus natus est — K 2 x
Chanson Rozette — K
Vanitas — K
Concert voor drie violen — O
Die Tageszeiten — K O
Fusca — K
O yes — K 2 x
Hoboconcert — O
Fluitconcert — O
Concert voor 2 violen — O
This world doth pass — Vk
Sports — Vk
Thou art but young — K
What needeth all this travail — K
Sweetheart — Vk

Abonneert U op het

Utrechtsch Nieuwsblad

Toonaangevend in alle kringen

Drift 23 — Utrecht — Telefoon 16431 (5 lijnen)

MUZIEKARCHIEF
„In de Blockfluyt”

Oude Gracht 305
UTRECHT
Telefoon 12051

*

Gramofoonplaten

Speciale collectie op het gebied
van:

Oude Muziek
Blokfluitmuziek
Cantates

Aura-Blokfluiten
Gamba's en Vedels

*

Een bezoek aan onze zaak
loont immer de moeite.

Huize

J. Molenaar

CUISINIER

HOFLEVERANCIER VAN
H. M. DE KONINGIN

*

Korte Nieuwstraat 6—8
Utrecht

*

WIJ VERZORGEN UW FEESTEN

Voor Uw

BLOUSE
JUMPER
VEST

en
ROK

NIHOM

Wittevrouwenstraat 24 — Utrecht — Tel. 14451

BLOEMENMAGAZIJN

„Smallenburg”

Biltstraat 113B
(hoek Sweelinckstraat)
Telefoon 16263
UTRECHT

*

Verzorgt als lid van de Interflora Uw
bloemengroet in binnen- en buitenland

Stemmen
Repareren
Ombouwen
Verhuren

J. J. Speet
Piano- en Orgelhandel

Predikheerenstr. 10 - Utrecht
Telefoon 14212
Opgericht 1883

Het voorgeschreven
TANDHEELKUNDIGE
INSTRUMENTARIUM

levert sinds 1906

Tjaden & Co.

UTRECHT
GRONINGEN
'S-GRAVENHAGE
ROTTERDAM

Het adres voor

Comestibles - Delicatessen
Chocolaterie - Wijnen
Fruit - Primeurs
Gedistilleerd - Ind. Ingrediënten

Delicatessenhandel

KLOKKE

KORTE JANSSTRAAT 4
UTRECHT - TELEFOON 10169

Specialiteit: Opmaken van fruitmanden

*

Altijd

iets

aparts!

*

Ad. Hosman

BLOEMIST

Nachtegaalstraat 71
Telefoon 11554

facsimile

Voor
al
Uw
drukwerk

Drukkerij J. Hoeijenbos n.v.

Kromme Nieuwe Gracht 9-11
Utrecht - Telefoon 10587

